


## ЗМІСТ

Від редколегії . . . . . 3

ДЕЯКІ ПИТАННЯ  
НОВОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ*Єрич Т. Г.*Зміни системи навчання та виховання в Кишинівській  
духовній семінарії в середині XIX ст. . . . . 14*Ложешник А. С.*Старшина Бузького козацького війська кінця XVIII —  
початку XIX ст.: зміна функціональних обов'язків,  
чисельність та національний склад . . . . . 24*Назарова Є. П.*Південноукраїнські осередки партії кадетів на початку  
XX ст.: основні тенденції розвитку . . . . . 30*Сердюк Ж. М.*Можливості професійної самореалізації жінок у сфері  
освіти на межі XIX–XX ст. (на прикладі жіночих  
гімназій Одеського навчального округу) . . . . . 44ПИТАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ  
НОВІТНЬОЇ ДОБИ*Ісса Т. В.*Благодійницька діяльність представників дворянства  
Київської губернії в роки Першої світової війни . . . . . 53*Комнат Л. А.*

Основні етапи євроінтеграції України . . . . . 59

*Лопаков В. С.*Шляхи реформування пенсійного забезпечення  
в Україні . . . . . 65*Татарinov І. Є.*Діяльність Кишинівської єпархії з мобілізації  
матеріальних ресурсів на військові потреби  
(липень–грудень 1914 р.) . . . . . 71

  
ДЕРЖАВНИЙ КОМПІТЕТ  
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ,  
ТЕЛЕБАЧЕННЯ ТА РАДІОМОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

**СВІДОЦТВО**

**ПРО ДЕРЖАВНУ РЕЄСТРАЦІЮ  
ДРУКОВАНОГО ЗАСОБУ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

Серія КЗ № 7326

"Інтелігенція і влада"  
(назва видання державною мовою)

(назва видання іншою мовою (мовами))

Вид видання збірник  
(газета, журнал, бюлетень, збірник, альманах, календар, дайджест)

Статус видання вітчизняне  
(вітчизняне, спільне)

Мова (мови) видання українська  
(українська, російська, польська, білоруська, молдовська, угорська, чеська, словацька, німецька, французька, англійська, італійська, румунська, польська, білоруська, молдовська, угорська, чеська, словацька, німецька, французька, англійська, італійська, румунська)

Вид видання за цільовим призначенням громадсько-політичне, наукове  
(громадсько-політичне, наукове, навчальне, літературно-художнє, рекламно-інформаційне)

Обсяг, періодичність до 10 ум. друк. арк., двічі на рік  
(рекламне (лонгал 40 відсотків обсягу одного номера — реклама), зворотиче тощо)

Сфера розповсюдження та категорія читачів загальнодержавна

Засновник (співзасновники) Одеський національний політехнічний університет

Прізвище (ініціали) або тематична спрямованість дослідження проблем  
функціонування інтелігенції і влади як в минулому, так і в сучасному  
етапі розвитку українського суспільства, а саме в історичному,  
політологічному та соціологічному аспектах

Годова І.С. Чиж  
(посада і прізвище керівника органу, який здійснив реєстрацію)

21.05.2003 року Чиж  
(дата реєстрації) (підпис)

**Татарова В. О.**

Вплив політичних подій 1991 року в Україні  
на перейменування одеських газет . . . . . 79

**Шишко О. Г.**

Відновлення влади Директорії УНР в Одесі . . . . . 85

**ІСТОРІОГРАФІЯ ТА ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО****Бабійчук Г. В.**

Пам'ятки історичного та археологічного краєзнавства  
на Миколаївщині . . . . . 97

**Верховцева І. Г.**

Становлення селянського самоврядування в Росії  
(за матеріалами ревізії волосних правлінь у 1863 р.  
В. П. Мещерським) . . . . . 109

**Волкова С. М.**

Соціальні аспекти урбанізації Донбасу  
в 20-х–30-ті рр. ХХ ст.: історіографія проблеми . . . . . 119

**Галушка Н. Б.**

Виховний ідеал в сільських родинах 20–50-х рр.  
ХХ ст. (за матеріалами Кодимського  
та Миколаївського районів Одеської області) . . . . . 128

**Гончарук Г. І.**

До питання про створення обласних (крайових)  
організацій Народного Руху України  
(1989–1992 роки) . . . . . 136

**Гончарук Т. Г.**

Публікації М. Савича на сторінках газети «Одесский  
вестник» кінця 1850-х — першої половини 1860-х рр.:  
колишній кирило-мефодієвець про проблеми  
одеського життя реформеної доби . . . . . 143

**Зуляк М. І.**

Радянофільська тематика Львівського часопису  
«Нові шляхи» (1929–1932 рр.) . . . . . 151

**Коханова О. О.**

Проблема суспільно-політичного становища жінки  
в Радянській Україні в період 1920–1930-х рр.  
в пострадянській історіографії . . . . . 159

**Моїсеєва Т. М.**

Громади сестер милосердя: критерії формування  
сестринського персоналу (за матеріалами статутів) . . . 165

**Федорова А. І.**

Маргіналістика у вивченні історії старообрядництва  
Подунав'я . . . . . 175

**ПЕРСОНАЛІЇ****Гудзь В. В.**

Джеймс Мейс як вчений і особистість та його стосунки  
із владними колами . . . . . 186

**Іваніченко Л. М.**

Участь В. Н. Станко у створенні та діяльності  
лабораторії археології та етнології Степової України  
ОНУ ім. І. І. Мечникова . . . . . 193

**Ільченко А. П.**

Україна — не Росія: роль Л. Д. Кучми у вирішенні  
російсько-українського конфлікту навколо острова  
Тузла . . . . . 203

**Мельник О. В.**

Діяльність Є. М. Щепкіна на Одеських вищих  
жіночих курсах (1906–1918 рр.) . . . . . 209

*Наші автори* . . . . . 218

## СОДЕРЖАНИЕ

*От редколлегии* . . . . . 3

**НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ  
НОВОЙ ИСТОРИИ УКРАИНЫ**

**Ерич Т. Г.**

Изменения системы обучения и воспитания  
в Кишиневской духовной семинарии в середине  
XIX ст. . . . . 14

**Ложешник А. С.**

Старшина Бугского козацкого войска конца XVIII–  
начала XIX в.: изменение функциональных  
обязанностей, численность и национальный состав . . . . 24

**Назарова Е. П.**

Южноукраинские организации партии кадетов  
в начале XX в.: основные тенденции развития . . . . . 30

**Сердюк Ж. Н.**

Возможности профессиональной самореализации  
женщин в сфере образования на рубеже XIX–XX веков  
(на примере женских гимназий Одесского учебного  
округа) . . . . . 44

**ВОПРОСЫ ИСТОРИИ УКРАИНЫ  
НОВЕЙШЕГО ВРЕМЕНИ**

**Исса Т. В.**

Благотворительная деятельность представителей  
дворянства Киевской губернии в годы Первой  
мировой войны . . . . . 53

**Комнат Л. А.**

Основные этапы евроинтеграции Украины . . . . . 59

**Лопатов В. С.**

Пути реформирования пенсионного обеспечения  
в Украине . . . . . 65

**Татаринев И. Е.**

Деятельность Кишиневский епархии  
по мобилизации материальных ресурсов на военные  
нужды (июль–декабрь 1914 г.) . . . . . 71

**Татарова В. А.**

Влияние политических событий 1991 года в Украине  
на переименование одесских газет . . . . . 79

**Шишко А. Г.**

Восстановление власти Директории УНР в Одессе . . . . . 85

**ИСТОРИОГРАФИЯ И ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЕ**

**Бабийчук Г. В.**

Достопримечательности исторического  
и археологического краеведения Николаевщины . . . . . 97

**Верховцева И. Г.**

Становление крестьянского самоуправления в России  
(по материалам ревизии волостных правлений  
в 1863 г. В. П. Мещерским) . . . . . 109

**Волкова С. Н.**

Социальные аспекты урбанизации Донбасса в 20-х —  
30-х гг. XX в.: историография проблемы . . . . . 119

**Галушка Н. Б.**

Воспитательный идеал в сельских семьях 20–50-х гг.  
(по материалам Кодымского и Николаевского районов  
Одесской области) . . . . . 128

**Гончарук Г. И.**

К вопросу о создании областных (краевых)  
организаций Народного Руха Украины (1989–  
1992 годы) . . . . . 136

**Гончарук Т. Г.**

Публикации М. Савича на страницах газеты  
«Одесский вестник» конца 1850-х — первой половины  
1860-х гг.: бывший кирило-мефодиевец о проблемах  
одесской жизни периода реформ . . . . . 143

**Зуляк М. И.**

Советскофильская тематика львовского журнала  
«Новые пути» (1929–1932 гг.) . . . . . 151

**Коханова А. А.**

Проблема общественно-политического положения  
женщины в Советской Украине в период  
1920–1930-х гг. в постсоветской историографии . . . . . 159

**Моисеева Т. Н.**

Общины сестер милосердия: критерии формирования  
сестринского персонала (по материалам уставов) . . . . . 165

**Федорова А. И.**

Маргиналистика в изучении истории старообрядчества  
Подунавья . . . . . 175

**ПЕРСОНАЛИИ****Гудзь В. В.**

Джеймс Мейс как ученый и личность  
и его отношения с властными кругами . . . . . 186

**Иваниченко Л. М.**

Участие В. Н. Станко в создании и деятельности  
лаборатории археологии и этнологии Степной  
Украины ОНУ им. И. И. Мечникова . . . . . 193

**Ильченко А. П.**

Украина — не Россия: роль Л. Д. Кучмы в решении  
российско-украинского конфликта вокруг острова  
Тузла . . . . . 203

**Мельник О. В.**

Деятельность Е. М. Щепкина на Одесских высших  
женских курсах (1906–1918 гг.) . . . . . 209

*Наши авторы* . . . . . 218

**CONTENTS**

*From the editors* . . . . . 3

**SOME PROBLEMS  
OF NEW UKRAINIAN HISTORY****Erich T. G.**

Changes in the system of training and education  
in Chisinau Theological Seminary in the mid-nineteenth  
century . . . . . 14

**Lozheshnik A. S.**

Master Sergeant of Bug Cossack army of XVIII–XIX  
centuries: changes in functional duties, quantity  
and national composition . . . . . 24

**Nazarova E. P.**

South-Ukrainian Organizations of Cadets' Party  
at the beginning of the 20th Century: the general trends  
of the development . . . . . 30

**Serdyuk J. N.**

The opportunities of women's professional self-  
realization in the sphere of education at the turn  
of the XIX–XX centuries (after the example of girls'  
gymnasiums of Odessa school district) . . . . . 44

**PROBLEMS OF CONTEMPORARY  
UKRAINIAN HISTORY****Issa T. V.**

Charitable activity of noblemen in Kyiv Province during  
the First World War . . . . . 53

**Komnat L. A.**

The main stages of EU integration of Ukraine . . . . . 59

**Lopakov V. S.**

Ways of pension reformation in Ukraine . . . . . 65

<b>Tatarinov I. E.</b>	
The activities of Chisinau eparchy to mobilize material resources for the military needs (July–December 1914) . . .	71
<b>Tatarova V. A.</b>	
The influence of political events in Ukraine in 1991 on renaming the newspapers of Odessa . . . . .	79
<b>Shyshko O. G.</b>	
Restoration of power of Ukrainian People's Republic Directory in Odesa . . . . .	85
<b>HISTORIOGRAPHY AND INFORMATION SOURCE</b>	
<b>Babiychuk G. V.</b>	
Places of historical and archaeological ethnography in Mykolayiv region . . . . .	97
<b>Verkhovtseva I. G.</b>	
The formation of peasant self-government in Russia (based on revision of rural municipality administrations in 1863 by V. P. Meshcherskii) . . . . .	109
<b>Volkova S. N.</b>	
The social aspects of Donbass urbanization in the 20's — 30's. XX: historiography of the problem . . . . .	119
<b>Galushka N. B.</b>	
Educational ideal in rural families in the 1920–1950 (based on the materials of Kodymsky and Mykolaiv regions Odesa area) . . . . .	128
<b>Goncharuk G. I.</b>	
To the Question of creation of the regional (territorial) organizations of People's Ruch of Ukraine (1989–1992) . . . . .	136
<b>Goncharuk T. G.</b>	
M. Savich's publications in the newspaper «Odessa Herald» in the late 1850s — early 1860s: ex-kyrylomefodievet's about problems in the life of Odessa during the reform period . . . . .	143
<b>Zuliak M. I.</b>	
Sovietic theme in Lviv magazine «New ways» (1929–1932) . . . . .	151

<b>Kokhanova A. A.</b>	
The problem of social and political status of women in Soviet Ukraine during the 1920–1930's in post-Soviet historiography . . . . .	159
<b>Moiseeva T. N.</b>	
Communities of sisters of mercy: criteria of forming of sisterly personnel (on materials of charters) . . . . .	165
<b>Fedorova A. I.</b>	
Marginalistics in the history of the Old Believers in Danube study . . . . .	175
<b>PERSONALIA</b>	
<b>Gudz V. V.</b>	
Mace as a scientist and personality and his relationship with governmental circles . . . . .	186
<b>Ivanichenko L. M.</b>	
Participation of V. N. Stanko in the creation and activity of the laboratory of archeology and ethnology of steppe Ukraine in ONU named after I. I. Mechnikov . . . . .	193
<b>Ilchenko A. P.</b>	
Ukraine is not Russia: the role of Leonid Kuchma in the decision of the Russian-Ukrainian conflict over the island of Tuzla . . . . .	203
<b>Melnik O. V.</b>	
The activity of E. M. Schepkin at the higher women's coueses (1906–1918) . . . . .	209
<i>Our authors</i> . . . . .	218